

CİLT / VOLUME: V • SAYI / ISSUE: 1 • HAZİRAN / JUNE 2018
ONLINE ISSN: 2529-0045 • PRINT ISSN: 2148-6743

MARMARA TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

MARMARA UNIVERSITY JOURNAL OF TURKOLOGY

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi (MUTAD) / Marmara University Journal of Turkology (MUJOT)

6 Aylık Hakemli Akademik Dergi / Biannual Peer-Reviewed Academic Journal

Yıl / Year: Haziran / June 2018, Cilt / Volume: V, Sayı / Issue: 1

Online ISSN: 2529-0045 • Print ISSN: 2148-6743

Kuruluş Yılı / Foundation year: 2014

Marmara Üniversitesi Rektörlüğü Adına İmtiyaz Sahibi / Owner

Prof. Dr. Mehmet Emin ARAT (Rektör / Rector)

Derginin Sahibi / Owner of the Journal

Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Adına / On behalf of Institute of Turkic Studies of Marmara University

Prof. Dr. Okan YEŞİLOT (Enstitü Müdürü / Director of Institute)

Editör / Editor

Doç. Dr. Özlem DENİZ YILMAZ (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye)

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Tofiq ABDÜLHASANLI (Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Bakü / Azerbaycan), Prof. Dr. Erhan AFYONCU (Milli Savunma Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Süleyman BEYOĞLU (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Gülay BEZER (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Yüksel ÇELİK (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Sebahat DENİZ (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Doç. Dr. Özlem DENİZ YILMAZ (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Muzaffer DOĞAN (Anadolu Üniversitesi, Eskişehir / Türkiye), Prof. Dr. Harun DUMAN (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Vahdettin ENGİN (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Nurten GÜNAL (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Muhammed GÜR (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Davut HUT (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Dr. Öğr. Üyesi Mehdi GENÇELİ (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Hamza KANDUR (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Ahmet KANLIDERE (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Doç. Dr. İlyas KEMALOĞLU (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Kemalettin KUZUCU (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Osman G. ÖZGÜDENLİ (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Dr. Öğr. Üyesi Göksel ÖZTÜRK (Emekli Öğretim üyesi), Prof. Dr. Rüfret RÜSTEMOV (Bakü Devlet Üniversitesi, Bakü / Azerbaycan), Prof. Dr. Nesrin SARIAHMETOĞLU (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Gülşen SEYHAN ALIŐIK (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Erdal ŞAHİN (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Dr. Liaisan ŞAHİN (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Cengiz TOMAR (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Abdülhamit TÜFEKÇİ (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Doç. Dr. Murat ULUSKAN (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Ömer ZÜLFE (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye)

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Hatic AYNUR (İstanbul Şehir Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Orhan BİLGİN (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Doç. Dr. Danuta CHMIELOWSKA (Varşova Üniversitesi, Varşova / Polonya), Prof. Dr. Evá Judit CSÁKI (Pazmany Peter Catholic Üniversitesi, Budapeşte / Macaristan), Prof. Dr. İnci ENGİNÜN (Emekli Öğretim Üyesi), Prof. Dr. İsmail E. ERÜNSAL (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Semavi EYİCE (Emekli Öğretim Üyesi), Dr. Mehmet GENÇ (İstanbul Şehir Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Prof. Dr. Peter B. GOLDEN (Rutgers Üniversitesi, New Jersey / ABD), Prof. Dr. Sancar GULAMOV (Özbekistan Bilimler Akademisi, Taşkent / Özbekistan), Prof. Dr. Viktor G. GUZEV (Sankt-Petersburg Devlet Üniversitesi, Petersburg / Rusya Federasyonu), Prof. Dr. Emine GÜRÖY NASKALI (Emekli Öğretim Üyesi), Dr. Fahri HACILAR (Azerbaycan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı), Prof. Dr. Tooru HAYASHI (Tokyo Üniversitesi, Tokyo / Japonya), Prof. Dr. Darhan KIDIRALI (Uluslararası Türk Akademisi, Astana / Kazakistan), Prof. Dr. Mücteba İLGÜREL (Emekli Öğretim Üyesi), Prof. Dr. A. Emel KEFELİ (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul / Türkiye) Prof. Dr. Kadıralı KONKOBAYEV (Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek / Kırgızistan), Prof. Dr. Klaus RÖHRBORN (Emekli Öğretim Üyesi), Prof. Dr. İstván VÁSÁRY (Macar Bilimler Akademisi, Budapeşte / Macaristan), Prof. Dr. Dimitriy VASİLYEV (Rusya Bilimler Akademisi Doğu Bilimleri Enstitüsü, Moskova / Rusya Federasyonu), Prof. Dr. Elfiye YUSUPOVA (Kazan-İdil Boyu Federal Üniversitesi, Kazan, Tataristan Cumhuriyeti / Rusya Federasyonu), Prof. Dr. Mirfatih ZEKİYEV (Tataristan Bilimler Akademisi, Kazan, Tataristan Cumhuriyeti / Rusya Federasyonu)

Makale Düzenleme / Editing Articles

Arş. Gör. Dursaliye ÇAĞLAR (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye), Elif UZUNAĞAÇ (Marmara Üniversitesi, İstanbul / Türkiye)

İletişim Bilgileri / Contact Details

Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü
/ Institute of Turkic Studies of Marmara University

Adres / Address: Göztepe Yerleşkesi, 34722, Kadıköy, İstanbul / Türkiye

Tel / Phone: +90 216 345 60 69

Faks / Fax: +90 216 336 95 91

E-Posta / E-Mail: mutad@marmara.edu.tr

Web: http://turkiyat.marmara.edu.tr/

http://dergipark.gov.tr/matad

Baskı / Printing Press: Şenyıldız Matbaacılık

Adres / Address: Gümüşsuyu Cad. Işık Sanayi Sitesi No: 19/102 Topkapı / İstanbul

Tel / Phone • Faks / Fax: +90 212 483 47 91

Sertifika No / Certificate No: 11964

Marmara Üniversitesi Yayinevi / Marmara University Press

Adres / Address: Göztepe Yerleşkesi, 34722, Kadıköy, İstanbul / Türkiye

Tel / Phone: +90 216 348 43 79

Faks / Fax: +90 216 348 43 79

E-Posta / E-Mail: yayinevi@marmara.edu.tr

MARMARA TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI DERGİŐİ, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nün hakemli akademik yayınıdır. Altı ayda bir yayınlanır. Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi, ULRICH Global Serials Directory ve EBSCO uluslararası alan endeksi tarafından taranmaktadır. Dergide yayınlanan makalelerdeki görüşler yazarlarına aittir. Yayın Kurulu tarafından benimsendiği anlamına gelmez. Yayın Kurulu, yazının özüne dokunmaksızın gerekli yazım ve ifade değişikliklerini yapma hakkını saklı tutar. Dergiden yapılan alıntılarda kaynak göstermek mecburidir.

MARMARA UNIVERSITY JOURNAL OF TURKOLOGY is a peer-reviewed academic journal of Institute of Turkic Studies of Marmara University. The journal is a biannual publication. Marmara University Journal of Turkology is indexed by ULRICH Global Serials Directory and EBSCO International Index. All the views and opinions expressed in the articles are those of the authors and they do not necessarily reflect the views or opinions of the editor, the editorial board, or the publisher. The editorial board reserves the right to make necessary changes in spelling and phrase without changing content. The published contents in the articles cannot be used without being cited.

İçindekiler / Contents

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

- İranda Haberleşme: Kaçarlar Devrine Ait Bir Menzil Defteri
Communication in Persia A *Menzil Defter* in Qajar Era
Samet BALTA..... 1
- Abdullah Sur'un İktisada Dair Görüşleri
Abdullah Sur's Opinions on Economic
Cem ÇETİN, Mehdi GENCELİ 37
- Modern Dönem Suriye ve Halep Türkmenleri
Modern Period Syria and Aleppo Turkmens
Ahmet Emin DAĞ..... 49
- İlhanlılar'da Hükümrânlık Telâkkisi ve Hükümdar Algısı
The Rulership Concept and the Ruler Perception in The Mongols in Iran
Osman G. ÖZGÜDENLİ..... 73
- Bekoviç Gibi Kaybetmek: Aleksandr Bekoviç Çerkasskiy'in 1717 Hive Seferi*
Lost Like Bekovich: Alexander Bekovich Cherkassky Expedition to Khiva in 1717
Murat ÖZKAN..... 93

KİTAP TANITIMLARI / BOOK REVIEWS

- İlhan Kutluer, *Felsefî Gök Kubbemiz*, İz Yayıncılık, İstanbul 2017, 176 s. (ISBN: 978-975-355-262-6).
Ahmet Duran ARSLAN..... 113
- İlyas Topsakal, *Sibirya Tarihi*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2017, 261 s. (ISBN: 978-605-155-572-0).
Enver Uğur AYKOL 115
- Farzaneh Doulatabadi, *Kaşkay Türklerinin Edebiyatı*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2017, 398 s. (ISBN: 978-975-16-3414-6).
Hilal ÖZCAN..... 119

Ali Taştekin, *Dilde İşte Fikirde Türkçe*, Kitabevi, İstanbul 2017, 141 s. (ISBN: 978-605-9506-30-4).
Elif TAMBULUT 123

Makale Yazım Kuralları / Instructions for Authors 127

Yazarların İletişim Bilgileri / Contact Details of Authors 141

Takdim

Değerli okurlarımız, *Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi*'nin V. Cilt, 1. Sayısı, araştırma makalesi ve kitap tanıtımı türü yazılardan oluşmaktadır.

Çem Çetin ve Mehdi Genceli'nin "Abdullah Sur'un İktisada Dair Görüşleri" adlı yazısında Sur'un iktisatla ilgili kaleme aldığı makaleler üzerinden okuma yapılarak onun iktisadi meselelere bakışı irdelenmektedir.

Osman Gazi Özgüdenli'nin "İlhanlılar'da Hükümrânlık Telâkkisi ve Hükümdar Algısı" adlı çalışmasında İlhanlı hükümrânlık telâkkisi ve hükümdar algısının Yakındoğu coğrafyasında geçirdiği dönüşümün ayrıntıları ve arka planı incelenmekte; Samet Balta tarafından kaleme alınan "İran'da Haberleşme: Kaçarlar Devrine Ait Bir Menzil Defteri" adlı makalede Mirza Taki Hân'ın emri ile hazırlanmış olan 1267/1850 tarihli *Kitâbçe-i teşhîs-i menâzil ve fersâh-ı memâlik-i mah-rûse ki çaparhâne beste mi şeved* adlı menzil defteri neşredilerek Çapar teşkilatı ile bu teşkilatın hizmet verdiği yollar hakkında bilgi verilmektedir.

Murat Özkan tarafından yazılan "*Bekoviç Gibi Kaybetmek: Aleksandr Bekoviç Çerkasskiy'in 1717 Hive Seferi*" başlıklı makalede Müslüman Kabardey bir ailenin ferdi olarak dünyaya gelen, vaftiz olduktan sonra Aleksandr Bekoviç Çerkasskiy adını alan Devlet Giray Mirza'nın Hive Seferi komutanı oluşu, sefer hazırlıkları ve seferin sonunda akıbeti ele alınmaktadır.

Ahmet Emin Dağ'ın "Modern Dönem Suriye ve Halep Türkmenleri" adlı çalışmasında Modern Dönem Suriyesi ve büyük bölümü Halep ve çevresinde yaşayan Türkmenler konu edilmektedir.

Ayrıca dergimizin bu sayısında Ahmet Duran Arslan'ın "*İlhan Kutluer, Felsefi Gök Kubbe-miz, İz* Yayıncılık, İstanbul 2017, 176 s. (ISBN: 978-975-355-262-6)"; Enver Uğur Aykol'un "*İlyas Topsakal, Sibiryâ Tarihi, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2017, 261 s. (ISBN: 978-605-155-572-0)*"; Hilal Özcan'ın "*Farzaneh Doulatabadi, Kaşkay Türklerinin Edebiyatı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2017, 398 s. (ISBN: 978-975-16-3414-6)*" ve Elif Tambulut'un "*Ali Taştekin, Dilde İşte Fikirde Türkçe, Kitabevi, İstanbul 2017, 141 s. (ISBN: 978-605-9506-30-4)*" adlı kitap tanıtım yazıları bulunmaktadır.

Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi'nde yayımlanan yazıların akademik çevreye ve Türklük bilimine ilgi duyan herkese yararlı olmasını dileriz. Dergimizin bu sayısına katkıda bulunan değerli akademisyenlere, makale değerlendirmelerini yapan hakemlere, yayın ve danışma kurulu üyelerine teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Okan YEŞİLOT

